

Festivālu “Daugavpils ReStArt” ieskandinās grupa “Zodiaks”

16. septembrī plkst. 18.00 Daugavpils Kultūras pilī (Smilšu ielā 92) 12. Mūzikas un mākslas festivālu "Daugavpils ReStArt 2023" atklās grupas “Zodiaks” atvadu turnejas koncerts.

Vasarā atgriešanos uz skatuves piedzīvo leģendārās grupas Zodiaks mūziķi, komponistam Jānim Lūsēnam atkal apvienojot savulaik populāro duetu – Zigfrīdu Muktupāvelu, Maiju Lūsēnu – un ģitāristu Aivaru Gudro. 45 gadus kopš grupas dibināšanas pēdējo reizi vienotā programmā izskanēs kosmiska instrumentālā mūzika (“Pacific”, “Rock on ice”, “Provincial Disco”, “Zodiac”) un populārākās dziesmas („Taisnība”, “Vējš”, “Tēvu zeme”, “Manas mīlākās puķes”, “Pūt, vējiņi”, „Miruslais gadsimts”, “Dziedi jel”, “Bohēmieša dziesma”, “Viegls rokenrols pa radio” u.c.). Ar šiem koncertiem grupas mūziķi nolēmuši pateikt lielo PALDIES saviem ilggadējiem faniem un līdzjutējiem.

Padomju elektroniskās mūzikas aizsācēji - Latvijas grupa Zodiac savus mūzikas eksperimentus ar kosmiskām skaņām sāka jau 70. gados, uzstājoties ar tam laikam neierasto elektroniski sintētisko mūziku, iedvesmojoties no tādiem izpildītājiem kā J.M.Jarre, Space un Kraftwerk. Grupas muzikālie eksperimenti ieguva klausītāju atbalstu un mīlestību ne tikai Padomju Savienībā, bet arī Japānā, Austrijā, Somijā un citās pasaules valstīs. Zodiac ieraksts Disco Alliance 1980. gadā kļuva par pirmo mūzikas albumu visā PSRS, kas ar savu mūsdienīgumu un trāpīgajām melodijām bija līdzvērtīgs Rietumu popmūzikas hitiem. Skaņuplate piedzīvoja rekordlielu tirāžu, jo tika pārdoti vairāk nekā 20 miljoni ieraksta kopiju.

“Tacu mēs paši dzīvojām attīstīta sociālisma apstākļos, kad spēlēt rokmūziku nebija vienkārši. Esot pretrunā ar padomju estrādes mūzikas kanoniem, šim žanram jau no pirmsākumiem Padomju Savienībā bija disidentiska nokrāsa”, atceras komponists Jānis Lūsēns. “Pēc Pērkona skandāla ar izdemolēto vilcienu skrūves tika piegrieztas un bija jāmeklē veids, kā izlikties labam un lojālam padomju iekārtai. Viltīgi izlēmu savam kolektīvam dot latvisku vārdu Zodiaks (ar -ks galā), jo, pateicoties Zodiac pirmās plates panākumiem, jaunais grupas nosaukums neradīja aizdomas pretvalstiskai nostājai. Taču garu tas nemainīja. Par grupas galvenajiem solistiem kļuva duets – Maija Lūsēna un Zigfrīds Muktupāvels. Ar savām iedvesmojošām, patriotiski krāsotajām, profesionālismā spīdošajām dziesmām “Taisnība”, “Tēvu zeme”, “Miruslais gadsimts” Zodiaks 80. gados kļuva par vienu no dziesmotās revolūcijas karognesējiem. 1987. gadā un 1989. gadā slavenajā festivālā “Liepājas Dzintars” Zodiaks izcīnīja “Grand Prix” – kā skaistu atzinību par līdz tam darīto un paveikto. 2023. gadā šīs dziesmas noteikti izskanēs savādāk, taču nemainīgs paliek to

vēstījums. Maijas un Zigfrīda balsis radīs patīkamu satraukumu – tādu kā toreiz, izdzirdot pirmās mūzikas taktis no raidījuma “Labvakar, Latvija”.

“Zodiaks bija tā laika Lūsēna radošā laboratorija un tieši viņš bija visa kodols, bet viena no labākajām Lūsēna īpašībām attiecībā pret grupas mūziķiem vienmēr ir bijusi tā, ka viņš deva radošas brīvības iespējas”, saka Zigfrīds Muktupāvels. “Neatņemama pop, rok un citu mūzikas žanru sastāvdaļa ir improvizācija un tās nozīme Zodiakā nekad netika aizmirsta. Grupas repertuāru var nosacīti sadalīt divās daļās. Dziesmas, kuras Zodiakam gādāja popularitāti, un tās, kuras deva baudu pašiem gan to tapšanas procesā, gan arī koncertos, jo bija tehniski sarežģītas un vienmēr nesa kādu atklājumu – “Mākoņi”, “Staburags un saulesmeitiņa” un citas dziesmas. Man pašam viena no nozīmīgākajām manā karjerā ir dziesma “Tautas laiks”. To arī dziedāju festivālā “Jūrmala”. Šī dziesma vienmēr sarūpē mazas skudriņas pār muguru un, lai kur arī nebūtu to dziedājis, tieši par šo dziesmu esmu saņēmis visvairāk komplimentu. Arī no auditorijām, kuras nesaprot ne vārda latviešu valodā, kaut man pašam šie Imanta Ziedoņa vārdi šķiet ārkārtīgi nozīmīgi”.

Prieku par atkalsatikšanos neslēpj arī Maija Lūsēna, kuras talants, spilgtums un artistiskums visspilgtāk mirdzēja tieši Zodiaka ziedu laikos. “Esmu pateicīga par iespēju atgriezties savā sākotnējā gari noieta ceļā, kurā bija tik daudz meklējumu atrast savu balsi skanējumu mūzikā, lai pirmajā vietā būtu dvēseles vibrācija. Šis ceļa sākums bija Zodiaks”, uzsver Maija.

Kopš grupas aktīvās darbības pārtraukšanas 90. gados Zodiaks tikai retas reizes sanācis uz koncertiem, no kuriem katrs kļuvis par ievērojamu notikumu mūzikas dzīvē.

Vasaras turnejā uz skatuves Jānim Lūsēnam, Zigfrīdam Muktupāvelam, Maijai Lūsēnai un Aivaram Gudrajam pievienosies arī Kristens Kupčs (ģitāra), Jānis Lūsēns jun. (bass), Harijs Gūtmanis (sitaminstrumenti), Uģis Upenieks (perkusijas) un Sarma Liede, Austra Kozuliņa, Toms Kalderauskis (papildvokāls).

Biļetes: Daugavpils Kultūras pils kasē (darbdienās plkst. 16.00-19.00), Biļešu paradīzes kasēs un internetā (<https://www.bilesuparadize.lv/lv/event/126441>). Cena 15.00–30.00 eiro.

XII Mūzikas un mākslas festivālu “Daugavpils ReStArt 2023” rīko:

Daugavpils valstspilsētas pašvaldības iestāde “Vienības nams”, Daugavpils kultūras atbalsta biedrība, Staņislava Broka Daugavpils Mūzikas vidusskola, Daugavpils Kultūras pils. Atbalsta Daugavpils valstspilsētas pašvaldība.

Informējam, ka festivāla pasākumi tiek fotografēti un filmēti publicitātes un vēsturiskām vajadzībām. Informācija: www.daugavpilsrestart.lv, www.vnfestivals.lv, www.daugavpils.lv, www.vienibasnams.lv